

Sygn. akt V KK 411/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M. J.**

skazanego wyrokiem łącznym

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 listopada 2020 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w M.

z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt II K (...)

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

1) uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;

2) obciąża Skarb Państwa wydatkami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

M. J. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VI K [...]/16,
2. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 19 września 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K [...]/17,
3. wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K [...]/17,
4. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w M. z dnia 17 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K [...]/17.

Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt II K (...), połączył skazanemu M. J. kary pozbawienia wolności orzeczone opisanymi wyżej wyrokami i w miejsce kar jednostkowych wymierzył mu karę łączną 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres pozbawienia wolności skazanego od dnia 11 kwietnia 2016 r. godz. 20:50 do dnia 12 kwietnia 2016 r. godz. 18:15, od dnia 5 października 2016 r. godz. 20:20 do 6 października 2016 r. godz. 9:55, od dnia 6 października 2016 r. godz. 10:25 do dnia 6 października 2016 r. godz. 15:20, od dnia 31 sierpnia 2017 r. do dnia 22 stycznia 2018 r. Nadto, Sąd Rejonowy wydał rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania, zwalniając skazanego od zwrotu na rzecz Skarbu Państwa wydatków sądowych.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 26 września 2018 r.

Kasację od wskazanego wyżej wyroku wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył wyrok w całości, na korzyść skazanego, zarzucając: „rażące i stanowiące bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określone w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w M. w dniu 19 września 2018 r. pod sygn. akt II K (...) wyroku łącznego, obejmującego kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami: Sądu Rejonowego w G. o sygn. akt VI K [...]/16 i sygn. akt II K [...]/17 oraz Sądu Rejonowego w M. o sygn. akt II K [...]/17 i sygn. akt II K [...]/17, podczas gdy postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, obejmującego kary pozbawienia wolności orzeczone tymi samymi, wymienionymi wyrokami jednostkowymi, zostało już uprzednio zakończone prawomocnym

wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w G. VI Zamiejscowego Wydziału Karnego w C., wydanym w dniu 21 czerwca 2018 r., sygn. akt VI K [...]/18”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co spowodowało skierowanie jej w celu rozpoznania na posiedzenie, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma bowiem skarżący, że na gruncie przedmiotowej sprawy zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza w postaci powagi rzeczy osądzonej (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.), uzasadniająca uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w M. i umorzenie wobec skazanego M. J. postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Jak wynika z akt niniejszej sprawy, Sąd Rejonowy w G. VI Zamiejscowy Wydział Karny w C. w dniu 21 czerwca 2018 r., sygn. akt VI K [...]/18, wydał wobec M. J. wyrok łączny, w którym połączył kary jednostkowe wymierzone skazanemu prawomocnymi wyrokami:

1. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w M. z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt II K [...]/17, którym wymierzono mu karę łączną roku i miesiąca pozbawienia wolności, po połączeniu skazań za przestępstwa z art. 289 § 1 k.k., art. 244 k.k. i art. 284 § 2 k.k. i inne,
2. wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 10 stycznia 2018 r., sygn. akt II K [...]/17, którym wymierzono mu karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz za czyn z art. 276 k.k.,
3. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt II K [...]/17, którym wymierzono mu karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za występki z art. 289 § 2 k.k. oraz z art. 244 k.k.,
4. Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt VI K [...]/16, którym wymierzono mu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w G. wymierzył skazanemu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności przez skazanego w sprawie o sygn. akt VI K [...] /16 oraz zwolnił skazanego od kosztów postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa. Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 29 czerwca 2018 r. Pomimo wydanego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G., Sąd Rejonowy w M. procedował w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec M. J. i w dniu 19 września 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K (...), wydał wyrok łączny ponownie obejmujący wymienione wyżej cztery wyroki jednostkowe.

Nie ulega zatem wątpliwości, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w M. jest dotknięte bezwzględną przyczyną odwoławczą wymienioną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., albowiem postępowanie w sprawie wyroku łącznego było prowadzone pomimo tego, że postępowanie karne co do tego samego przedmiotu, obejmujące tożsame prawomocne orzeczenia wydane wobec M. J., zostało już prawomocnie zakończone. Co również istotne, w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy w M. w sprawie o sygn. akt II K (...) nie zaistniały żadne okoliczności, które uzasadniałyby potrzebę wydania wobec skazanego kolejnego wyroku łącznego w myśl dyspozycji art. 575 § 1 i § 2 k.p.k. To zaś oznacza, że poprzednio wydany wyrok łączny nie utracił mocy obowiązującej. Konsekwencją powyższego uchybienia dyspozycji art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. jest funkcjonowanie w obrocie prawnym dwóch odrębnych rozstrzygnięć co do połączenia tych samych kar, wymierzonych za te same czyny, wobec tego samego skazanego.

Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się konsekwentnie, że jeżeli wobec skazanego zapadły dwa prawomocne wyroki łączne, w których węzłem kary łącznej objęto tylko te same skazania, to drugi z tych wyroków dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą przewidzianą w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., określaną jako powaga rzeczy osądzonej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. IV KK 481/17; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2016 r., sygn. IV KO 29/16; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., sygn. II KK 246/14; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2011 r., sygn. II KK 149/11, LEN nr 1099359).

Wobec stwierdzenia wystąpienia omówionej wyżej bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci powagi rzeczy osądzonej (art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.),

niezbędne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt II K (...) i umorzenie postępowania w sprawie.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje oparcie w treści art. 638 k.p.k.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.